

Spis treści

OD REDAKTORA	7
ROZDZIAŁ 1. STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE I ICH UCZESTNICY	9
1.1. POJĘCIE STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH	9
1.2. UCZESTNICY STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH.....	10
1.2.1. Państwa.....	10
1.2.2. Narody.....	13
1.2.3. Organizacje międzynarodowe i ruchy międzynarodowe	14
1.2.4. Uczestnicy transnarodowi.....	15
1.2.5. Uczestnicy subpaństwowi	16
1.3. CZYNNIKI KSZTAŁTUJĄCE STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE	16
1.3.1. Czynniki geograficzne.....	16
1.3.2. Czynniki demograficzne	18
1.3.3. Czynniki ekonomiczno-technologiczne	19
1.3.4. Czynniki narodowe.....	20
1.3.5. Czynniki religijne	22
1.3.6. Czynniki militarne.....	23
1.3.7. Czynniki społeczne i kulturowe	23
1.3.8. Czynniki prawne.....	24
1.4. TEORIE STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH	26
1.4.1. Realizm.....	26
1.4.2. Liberalizm.....	27
1.4.3. Teoria społeczności międzynarodowej	27
1.4.4. Teorie krytyczne.....	28
1.4.5. Konstrukturyzm	28
ROZDZIAŁ 2. UKŁAD DWUBIEGUNOWY JAKO PODSTAWA PORZĄDKU MIĘDZYNARODOWEGO PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ	31
2.1. GENEZA BIPOLARNEGO PODZIAŁU ŚWIATA	31
2.2. ZIMNA WOJNA.....	37
2.3. WOJNA W KOREI I JEJ SKUTKI	41
2.4. PĘKNIĘCIA W DWUBIEGUNOWYM ŚWIECIE	46
2.5. KRYZYS KUBAŃSKI I JEJ KONSEKWENCJE	51
2.6. ODPRĘŻENIE.....	54
ROZDZIAŁ 3. EUROPA PODCZAS ZIMNEJ WOJNY.....	59
3.1. PODZIAŁ EUROPY	59
3.2. PODZIAŁ NIEMIEC	62
3.3. ZNACZENIE WSPÓŁPRACY TRANSATLANTYCKIEJ.....	65
3.3.1. Plan Marshalla.....	65

3.3.2. Sojusz Północnoatlantycki.....	67
3.4. PROCES INTEGRACJI W EUROPIE ZACHODNIEJ	68
3.4.1. Europejska Wspólnota Węgla i Stali.....	69
3.4.2. Europejska Wspólnota Gospodarcza i Europejska Wspólnota Energii Atomowej	71
3.4.3. Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu	72
3.4.4. Jednolity Akt Europejski	74
3.4.5. Nieudane procesy integracyjne.....	74
3.5. HEGEMONIA ZSRR W EUROPIE ŚRODKOWEJ	76
3.5.1. Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej.....	78
3.5.2. Układ Warszawski	79
3.5.3. Kryzysy w bloku wschodnim	80
3.6. MIEJSCE POLSKI W BLOKU KOMUNISTYCZNYM	82
ROZDZIAŁ 4. DEZINTEGRACJA UKŁADU BIPOLARNEGO	89
4.1. ZMIANY W GLOBALNYM UKŁADZIE SIŁ	89
4.2. KRYZYS DOMINACJI SUPERMOCARSTW	93
4.3. ODZYSKANIE PRZEZ USA INICJATYWY W RYWALIZACJI ZIMNOWOJENNEJ	96
4.4. UPADEK ZSRR	100
4.5. KONIEC ZIMNEJ WOJNY I JEGO KONSEKWENCJE	103
ROZDZIAŁ 5. EUROPA W OKRESIE POZIMNOWOJENNYM	107
5.1. DYNAMIKA PROCESU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ	107
5.1.1. Unia Gospodarcza i Walutowa (UGiW)	108
5.1.2. Zmiany Traktatów	112
5.1.3. Proces rozszerzania Unii Europejskiej.....	117
5.2. UNIA EUROPEJSKA JAKO AKTOR W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH	120
5.2.1. Geneza Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	120
5.2.2. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa UE.....	122
5.3. WYBRANE PROBLEMY POLITYKI EUROPEJSKIEJ	128
5.3.1. Konflikt na Bałkanach i jego znaczenie.....	128
5.3.2. Partnerstwo transatlantyckie.....	133
5.3.3. Polityka zagraniczna Niemiec.....	137
5.3.4. Polityka zagraniczna Francji	139
5.3.5. Polityka zagraniczna Wielkiej Brytanii.....	141
ROZDZIAŁ 6. STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE NA OBSZARZE BYŁEGO ZSRR... 143	
6.1. SPECYFIKA REGIONU	143
6.2. FEDERACJA ROSYJSKA	148
6.2.1. Potencjał Federacji Rosyjskiej	150
6.2.2. Polityka zagraniczna Federacji Rosyjskiej.....	153
6.3. STRATEGICZNE DYLEMATY UKRAINY, BIAŁORUSI, GRUZJI	160

6.4. PAŃSTWA AZJI ŚRODKOWEJ I AZERBEJDŻAN	167
ROZDZIAŁ 7. STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE W REGIONIE AZJI I PACYFIKU ..	171
7.1. CHARAKTERYSTYKA REGIONU	171
7.2. SPECYFIKA AZJI WSCHODNIEJ	173
7.3. WZROST POTĘGI CHIN	179
7.4. ROLA STANÓW ZJEDNOCZONYCH W REGIONIE	184
7.5. POZYCJA JAPONII W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH	187
7.6. INDIE JAKO „WSCHODZĄCE” MOCARSTWO I ROSNĄCA AKTYWNOŚĆ AUSTRALII	190
7.7. DYNAMIKA REGIONALIZMU	193
ROZDZIAŁ 8. „SZEROKI” BLISKI WSCHÓD	197
8.1. CHARAKTERYSTYKA REGIONU	197
8.2. MOCARSTWA REGIONALNE: IRAN, TURCJA, ARABIA SAUDYJSKA	201
8.2.1. Iran	202
8.2.2. Turcja	203
8.2.3. Arabia Saudyjska	204
8.3. RYWALIZACJA GLOBALNYCH MOCARSTW O WPLYWY W REGIONIE	206
8.4. KONFLIKTY NA „SZEROKIM” BLISKIM WSCHODZIE	209
8.4.1. Wojny izraelsko-arabskie	209
8.4.2. Kwestia palestyńska	211
8.4.3. Irak	212
8.4.4. Wojna w Afganistanie i jej konsekwencje dla Pakistanu	215
ROZDZIAŁ 9. STANY ZJEDNOCZONE JAKO SUPERMOCARSTWO	219
9.1. ŹRÓDŁA POTĘGI USA	219
9.2. SCHYLEK ZIMNEJ WOJNY	223
9.3. OKRES HEGEMONII USA	225
9.4. PORAŻKA UNILATERALIZMU	231
ROZDZIAŁ 10. AMERYKA ŁACIŃSKA	239
10.1. CHARAKTERYSTYKA REGIONU	239
10.2. ROLA STANÓW ZJEDNOCZONYCH W REGIONIE	242
10.3. ZMIANY W STOSUNKACH MIĘDZIAMERYKAŃSKICH W OKRESIE POZIMNOWOJENNYM	245
ROZDZIAŁ 11. AFRYKA W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH	249
11.1. CHARAKTERYSTYKA KONTYNENTU	249
11.2. PRZYCZYNY PROBLEMÓW GOSPODARCZYCH I POLITYCZNYCH	253
11.3. PAŃSTWA NA KONTYNENCIE AFRYKAŃSKIM	254
11.4. WOJNY I KONFLIKTY ZBROJNE	258
11.5. KONTYNENT AFRYKAŃSKI W STRATEGII I POLITYCE MIĘDZYNARODOWEJ	262

ROZDZIAŁ 12. REGIONALIZM W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH.....	267
12.1. POJĘCIE I ISTOTA, FUNKCJE REGIONALIZMU	267
12.2. ROZWÓJ REGIONALIZMU	269
12.3. REGIONALIZM W SFERZE BEZPIECZEŃSTWA.....	271
12.4. REGIONALIZM GOSPODARCZY	273
ROZDZIAŁ 13. PROBLEMY MIĘDZYNARODOWEGO BEZPIECZEŃSTWA	277
13.1. POJĘCIE BEZPIECZEŃSTWA.....	278
13.1.1. Ewolucja pojęcia bezpieczeństwa	280
13.2. SYSTEM BEZPIECZEŃSTWA ZBIOROWEGO	282
13.3. SOJUSZE	286
13.4. GŁÓWNE ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE	287
13.4.1. Problemy kontroli zbrojeń i rozbrojenia	289
13.4.2. Konflikty współczesnego świata.....	293
ROZDZIAŁ 14. STRATEGIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ RP.....	297
14.1. REORIENTACJA POLSKIEJ POLITYKI ZAGRANICZNEJ	297
14.2. ZNACZENIE CZŁONKOSTWA W SOJUSZU PÓŁNOCNOATLANTYCKIM	298
14.3. INTEGRACJA EUROPEJSKA W POLITYCE ZAGRANICZNEJ RP	300
14.4. KIERUNEK ZACHODNI W POLITYCE ZAGRANICZNEJ RP.....	304
14.5. KIERUNEK WSCHODNI W POLSKIEJ POLITYCE ZAGRANICZNEJ	309
14.6. STOSUNKI W REGIONIE	312
14.7. STOSUNKI RP Z PAŃSTWAMI POZAEUROPEJSKIMI	314
14.8. ROLA POLSKI W WYBRANYCH ORGANIZACJACH MIĘDZYNARODOWYCH.....	315
ROZDZIAŁ 15. ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWE	319
15.1. ISTOTA, ZNACZENIE, FUNKCJE	319
15.2. ROZWÓJ ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH	323
15.3. TYPOLOGIA WSPÓŁCZESNYCH ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH	324
15.4. ZNACZENIE I FUNKCJONOWANIE SYSTEMU NARODÓW ZJEDNOCZONYCH.....	327
ROZDZIAŁ 16. PORZĄDEK MIĘDZYNARODOWY	335
16.1. ŚWIAT POZIMNOWOJENNY	335
16.2. KONSEKWENCJE GLOBALIZACJI	340
16.3. INNE CZYNNIKI ODDZIAŁUJĄCE NA STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE.....	345